

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 10978

IN VEG

Sore Kahan

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

סאַרע קאהאַנ

א י נ ו ר ע ג

מעלונגע-פארלאג פון ⁶ווייסרוסלאנד
נאצסעקטער

1934

מינסק

רעדאקטער—קורליאנד
דיטקאָרעקטור—קאמענעצקי, אליין
טעכרעדאקטער—בעליין

אָפגעגעבן אין דרוק 25/III 1934 י.
אונטערגעשריבן צום דרוק 13/IV 1934 י.

גלאזליטבעל 915

טיראזש 2500.

באשטעלונג 495.

דרוקער א. ג. סטאלין.

לידער

אינ וועג

רופ פון ארבעטער-שלאגלער אין דער ליטעראטור

האַסט, לאנד, מיכ גערופן,
בינ איכ געקומענ
ווי שטענדיק א גרייטע צום קאמפ און צום זיג,
ס'האָט שוין מײַנ האַמער ניט איינמאַל געוונען,
גייט איצט מײַנ פענ זיכ פאַרמעסטן אין קריג.

דו האָסט מיכ גערופן,
בינ איכ געקומענ
פאַרקריצט אין שורעס מײַנ יעדן געדאַנק;
פונ פאַסט, פונ שקיוון, פונ גוס, פונ טשוהונענ
וועט היינט זיכ א גאָס טאָג א זודיק געזאנג.

איכ בינ א שלאָגלער, כ'האָב ליב זיכ צו שלאָגן
פאַר אַלץ, וואָס איז נייטיק מײַנ קלאס און מײַנ דאָר,
וועל איכ מײַנ האַרטקייט אין קונסט אויכ פאַרטראָגן
מיט פעסטן, מיט מונטערן, וואָגיקן וואָרט.

כ'וויל, אז מײַנ קונסט זאָל זיכ בויען פונ צעמענט
פעסט ווי א מויער און וואָגיק ווי בליי,
כ'וויל, אז מײַנ וואָרט זאָל אַן אָרט זיכ פאַרנעמען
אין בויונג אין מײַנער, פונ וועלכער איכ שרייב.

וועל איך היינט ווערטער צעשטעלן און שלייפן,
און סײלן ביז צייטיק וועט ווערן מיין ווונטש,
אינ איין האנט א האמער, א פענ—אינ דער צווייטער,
גיי איך היינט בויען מיין לאנד און מיין קונסט.

בויונג

פערצנ יאָרנ זודיקע
לויפנ דורך פארביי,
פערצנ יאָרנ זודיקע
שטייענ אפ געביי,
פערצנ יאָרנ זודיקע
זאָגנ אונדז היינט אָנ: —
ס'וואקסט א לאנד,
א גרויסע לאנד
פונ טראקטערס, פונ בעטאָנ.

ס'ראפאָרטירט א לאנד אזוי געטריי,
ס'טראָגנ זיך יעדעס ווי די שוואלבן:
— מיר פילן אויס דעם פראָמפינפלאנ אין דריי!
— מיר האָבן אויסגעפילט אין צוויי א האלבע!

ס'ווארפט ארויס א לאָזונג די פארטיי,
און ס'דרוקט זיך גלייך דער לאָזונג אין מיליאָנען הערצער
איז גוט אזוי צו שטיין אין ריי
באמ שמידן פינפהונדערט מיט אכצנ
און טויזנט פערציק!

מינסק

מינסק, מיין מינסק, מיין אלטער באַלשעוויק,
ס'טראָגט מיך היינט צו דיר א שנעלער צוג,
איך קוק אינ שויב און גיס זיך אָן מיט גליק,
און ס'טאנצט אינ מיר מיין הארץ פון יעדן קוק.

וואָלט איך נישט געוואלט דיך, כ'וואָלט דיך נישט דערקענט,
ביסט אויסגעוואקסן שטארק, ביסט אויסגעוואקסן גרויס,
און וויפל קיימענס נייע שטייענ דאָרט פארקעמט
מיט יונגינקע טשופרינעס אינדערהויב.

מיין פרייד איז גאנץ, מיין אויג איז זאט,
און ס'שרייט פון מיר מיין פרייד ארויס:
מינסק, דו ביסט א יאט!

מינסק, מיין מינסק, מיין אלטער באַלשעוויק,
איך קוק אפ דיר, און ס'שווימט א יאָר ארויס. —
נישט אומזיסט האָט די פארטיי מיט יאָרן נאָך צוריק
דעם צוזאמענפאָר דעם ערשטן דיר פארטרויט.

ביון סאָפּ פונעם פינפֿיאָר

געווען ביז איצט איז קלאַמערן פארוואָרגן,
אפּ אלעמאָל פארלאָזט די פולע מולטערס גרעט, —
איך האָב די הענט מינע מיט מונטערקייט פארטראָגן
איז פאבריק פאר סאָצעוועט.

ס'קומט נאָר ווען ארום, ווי אפּ רישטאָוואניעס,
א ווייטעק פאר א דורכגעלאָזטן יאָר, —
דערפאר באווייזן זיך, ווי ווייטע סטריגעוואניעס,
גרויע פערעמלעך איז מינע האָר.

נאָר ווער קען טראכטן איצט פון דורכגעלאָזטן נעכטן,
ווער קען צולאָזן צו זיך די אלטע זאָרגן?
אז ס'שטייט א היינט א זוריקער אנטקעגן
און ס'לאכט א שעפערישער מאָרגן.

איז דער טאָג איצט איינער פון די גרעסטע,
ס'איז יעדער שוץ א טראַט איז אויסגעקעמפטן וואָר.
האָב איך זיך היינט צו מיין סטאנאָק פארפעסטיקט
ביון סאָפּ פונעם פינפֿיאָר.

1931 יאָר.

באַברויסקער מעדוכישע ניי-פאבריק

פענצטער העל־באלויכטענע, ווי אויגן קלאָרע פלאַמיקע,
איר האָט היינט אַ ליכטיקייט צעצונדן אין מיין בליק.
אָפּגעווישט די שילדן: „מענערישע, דאמעשע“
האָבן דייןע פֿייערן, ריויקע פאבריק.

איך קוק ווי אַ צעטומלטע, מיט אויגן צוגעזשמורעטע,
און כ״ווער פארבלענדט פון פֿייערן,
פון לויטערקייט,
פון שײַן.

און פֿלוצלונג—עס דערמאָנען זיך
לעמפלעכע אמאָליקע,
וואָס האָבן אויגן מיידלשע
געטונקלע אָן אַ צײַט.

איצט צײַען זיך פאלאנגעסווייז
כעוורע—יאטן פריילעכע
אפּ וואכטעס אינדערפרי־קע אין זייער נײַער היים.
דערמאָנען זיך מיר נייטערקעס
מיט רוקנס אויסגעבויענע
פון ארבעט פופצנשאַציקער, אין ווענט פון נאסן לײַם.

1929 יאָר.

שטאַלץ פֿון א מאמע

(צום 1 טן צונויפֿלי מונ פֿינאָנער)

כ'טראָג שטאַלץ ווי א פֿאָג
מײַנ מוטער-גערוט
אהינ צו דעם דאָר
צו דעם דריטן.
מיר ווילט זיך אייך, קינדערלעך,
געבן א קוש
מיט מײַנ ליד
ווי מיט מוטערשע ליפֿן.

כ'האַב געוואָלט מיט אייך שמועסן,
ריידן פֿון יאָב,
פֿון צעברעקלטן לעבן פֿון שווערן,
נאָר ס'וואַנט נישט מײַנ האַרץ
הײַנט צו זאָגן א וואָרט,
וואָס זאָל פֿריידיקן יאָנטעווע צעשטערן.

אייער מאָרגן איז פעסט,
ווי א שטאַלענע וואַנט—
דער מאָרגן פֿון בויען אונ קעמפֿן;
ס'האַט דער שאַרפֿער „סאָליוט“
פֿון דער קינדערשער האַנט
צעבראָכן מײַנ טרויער, דעם טעמפֿן.

גיסט זיכ מריידיק מיינ ליד
פונ מיינ מוטערשער ברוסט,
איכ גיי מיט אייך, קינדער, צוזאמען;
איכ האב זיכ דערוויסט,
וואס איז אזוינט שטאָלץ פונ א מאמענ.

1929 יאָר.

מאָטיקס מאמע

ס'טראָגט היינט מאָטיק אומ א צייטונג,
אלט איז מאָטיק זיבן יאָר,
פונדערווייטן נאָכ עס גלאנצט
מאָטיקס אויגעלעכט און האָר.

וואָס זשע טראָגט ער אומ די צייטונג?
וואָס זשע היט ער מאָטיק דאָרט?
אפ א בילד שטייט עס זיין מאמע
און זי דרייט דאָרט א מאָטאָר.

לויפט צו מאָטיק צו די קינדער:
גיט א קוק נאָר!
כעווע!
עכו!

אונטן שטייט דאָ אָנגעשריבן
„בעסטע שלאָגלערן פון צעכ“.

און ס'באפאלט אים די קינדער:
מאָטיק, ווייז מיר!
מאָטיק—מיר!
ס'איז פון צייטונג שוין פארבליבן
א צעפליקטע שטיק פאפיר.

גיט א כאפ די צייטונג קימא,
גיט א הייב זי,
כעוורע!
עכ!

אָטאָ שטייט דאָ אָנגעשריבן—
„בעסטע שלאָגלערנ פֿון צעכ“.

כ'האָב א פּאָרשלאָג! כ'האָב א פּאָרשלאָג!
הייבט זשע, יאטנ, אופ א האנט,—
מע זאָל דעם בילד פֿון מאָטיקס מאמענ
אויס הענגענע דאָ אפ דער וואנט.

ס'פינקלענ אויגלעכ, ס'פאטשנ הענטלעכ:
גערעכס, אוואדע יאָ, גערעכט!
ס'דארפ באפוצנ אונדזער צימער
די בעסטע שלאָגלערנ פֿון צעכ.

אונ עס טאוצט שוינ אומ א שערל
אונ א האמערל אינ האנט,
אינ איינ ריי מיט קלארע צעטקינ—
מאָטיקס מאמע אפ דער וואנט.

1932 יאָר.

צו די שנייעלעך

שנייעלעך, איר קלאַרינקע, שנייעלעך, איר פראַסטיקע,
שפּרייט זיך איבער פּעלדער, וועלדער, יאמ און טייל,
פליט זשע, פליט זשע, קליינינקע,
גלייך אהיין קיין מאַסקעווע,
לאָזט איין וועג זיך, קלאַרינקע, כאַטש דער וועג איז ווייט.

זעצט זיך דאָרט אנדער בא די ווענט פון קרעמל
און באדעקט מיט צארטקייט דעם ליבן מאוואָליי,
א גערום גיט איבער דאָרט דעם זיידע לענין
פון די קליינע קינדער, אז ער לעבט אין זיי.

א גערום גיט איבער פון די קינדער דרייטע,
קינדער, וועלכע וואקסן צוזאמען מיט געבלי,
און מיר אלע פילן, און מיר אלע ווייסן,
אז דער זיידע לענין איז געווען אונדז טריי.

איז א גרויסער ווייטעק אונדז זיך צו דערמאָנען,
אז דער זיידע לענין איז מיט אונדז נייטאָ,
נאָר מיר הייבן העכער נאָך די רויטע פאָנען,
איין זיין וועג מיר גייען אלע קינדער דאָ.

1932 יאָר.

זאנגענ שווער-וואָגיקע
בייגנ זיכ, הוידענ זיכ,
זאנגענ שווער-וואָגיקע
סוידענ זיכ, סוידענ זיכ.

שעפטשענ פאמעלינקעס
איינער דעם צווייטן:
„מיר זײַנענ שוין גרויסע באַלד,
מיר זײַנענ שוין גרייטע“.

יעטווידער זאנגעלע
פול איז מיט קערנדלעכ,
יעטווידער קערנדל
פול איז מיט זעטיקײַט,
און מיר קינדערלעכ,
פּאָנערנ מיר—
פול מיט טעטיקײַט,
פול מיט טעטיקײַט.

פּאָנערנ היינט
איז פּעלד פארמעסטנ זיכ,
א פּאָנער בא אונדז
האַט פּײַנט צו פּעסטענ זיכ.

הענט פארמאָגן מיר
דרייַסטע, יונג־ינקע,
הענטלעכ שטייַפֿינקע,
ניט פארדונגענע.

אונדזער שטייַפע האנט,
אונדזער סרײַע מי—
אפ העלפֿן אונדזער לאַנד
אינ דער צײַט פֿון שניט.

וועלן איבערבלייבן דאן
פעלדער לײַדיקע,
וועלן הערצער קינדערשע
קלאפֿן פֿריידיקער.

קינדער רוען

קינדער שפילן, קינדער זשומען.
ניט קיין קינדער-דאכט זיך, בלומען
בלענען דאָ באַם וואָלד און לוג.
קינדער רוען, קלייבן קויעך,
זאפן איין דעם סאָסנע-רויעך,
ווי אינ שול דעם לערנ-בוכ.

ווייז איך דאָ מיין קינד דערקאָנען,
טאפ איך מיטן בליק און קאָן ניט:
הונדערט קעפלעך גלייך געשאַרן,
ווי איין מאמע טײַז געבאַרן,
הונדערט לייבעלעך פארבראַנזעט,
נו, גיי פרוו זיך און דערקאָן דאָ.

אלע טישן אויסגעזעצטע.
זיצ איך שוין באַם טיש די לעצטע.
זיצ איך, קוק איך: עסן קינדער,
ציינדלעך כראַמשקען, מיכללעך זינגען.
און די בעקלעך, אויללעך פלאמען,
בענקען גאַרניט נאָך אַ מאמען.

גייט שוין אַטאָ דער וואָזשאטער,
אלץ באזאָגט ער ווי א טאטע.
זעט ער: עטוואָס ניט געראַטנ—
איז פארשריבן אינ בלאָקנאָטל,
און אז מאָרגן שוין פארבעסערט.
ער וועט קיין זאך ניט פארגעסן.

נאָכן עסן רוט מען ווידער,
נאָכדעם שפילט מען, זינגט מען לידער,
נאָכדעם לייענט מען א צייטונג
און א קלונג—מע עסט שוין ווייטער.

וויל איך דאָ מײַן קינד דערקאָנען,
זוכ איך, נישטער איך און קאָן ניט:
אלע פענעמלעך—זיי שיינען,
נו, גיי טרעפ דאָ: דינער—מײַנער.

קינדער מײַנע, פרייט זיך, פרייט זיך,
שטיפט זשע, קינדערלעך, און דרייט זיך,
נעמט מיך אויך אינ קרייז ארײַן,
כיבין א קינד הײַנט—ניט קיין מאמע,
דאָ בא אײַך, מיט אײַך צוזאמען,
שלאָגט פון מיר א יונגע שײַן.

פאר מײַנע יאָרן ניט דערשפילטע
הײַנט א היליע טאָן מיר ווילט זיך,
פאר מײַנע קינדער-יאָרן פוסטע.
כ׳האָב פון אָפּרו ניט געוואסט דאן—
ניט געדײַגעט האָט דאן קיינער
סאר די ארבעט-קינדער קליינע.

וויל איך היינט א טאָג א גאנצן
דאָ מיט אייך זיך שפילן, טאנצן,
וויל איך באַדן מייןע אויגן
אינ די יונגע קלאַרע פריידן.

כ'וויל מיין פרייד פארטראָגן ווייטער.
א געשריי טאָג: „היי, ווו זיט איר,
די, וואָס העצן, די, וואָס בילדן?
גיט א קוק, ווי קינדער שפילן“.

קינדער רוען, זאמלען קויעכ,
זאפן איינ דעם טאָסנע-רויעכ.
אַפרו-היזער און קוראַרטן,
קומען קינדער פריש פון דאָרטן,
לאַנערן פון פּיאַנערן,
וואָג באקומען קינדער מערער.

שמידט א דאָר זיך א געזונטער,
וואקסט ער פריילעך שטייף און מונטער.
וואקסן רויטע קאדעוויקעס,
וואקסן פעסטע באַלשעוויקעס.

א וויג-ליד

אזיע-ליי-ליי, שלאָפּ, מײַנ קינד,
שלאָפּ, מײַנ קינד, מײַנ טרײַע,
ס'וועלן היינט דיכ אײַנווייגן
לידער מײַנע נײַע.

כ'וועל דיר היינט ניט זינגען מער
פון טפּיסעס און פון קייטן,
ס'וועט זיכ צײַען היינט מײַנ ליד—
פּעדעמער פון פריידן.

כ'וועל דיר מער ניט זינגען דאָ
פונעם יאָכ פון שווערן,—
איכ וועל זינגען בא דײַנ וויג
דעם מאדש פון פּאָנערן.

וועסט ניט האָדעווען זיכ מער
אינ כײדער הינטער הרובע,
ס'וועלן האָדעווען דיכ היינט
די שולן און די קלובן.

כ'קענ נאָכ היינט ניט געבן דיר
קיינ צוקערקעלעך און פלאָדן,
נאָר וואקסן וועסט א טרייע קינד
פאר פערדער און זאוואָדן.

ס'וועט נאָכ אויסקומען דיכ קעמפן,
קעמפן ביוז זיג,
שלאָפּ, מיינ יינגעלע, מיינ קליינער,
שלאָפּ, מיינ באַלשעוויק!

1931 יאָר.

III

צומ אכטנ מארט

אויסגעקריצט די הענט מיט גינציקע מאזאליעס,
די אויגן אָנגעפילט מיט העלן שנין פון זיג,
קומען פרויען טויזנטער, ברענגען זיי מאטאָנעס
אפּ בויען אונדזער לאנד, אפּ בויען אונדזער גליק.

נאט אייך אָפּ פון האַרדן די גאָלדגעשמידע קייטן,
וואָס האָבן יאָרנלאנג געבינדן אונדזער גלייטס, —
געשטיקט אינ אונדז געפילן, געטויט אינ אונדז דעם ווילן,
נאט אייך זיי די קייטן, נעמט זיי און צערניסט.

אוינגלעך און פינגערלעך, לייכטער, סאמאָווארן,
דעם קידעש-בעכער און פון פיש די פאן,
נעמט זיי, נעמט זיי צי, כאוויירימ קאָמונארן,
און וואָל עס זיינן צושטייער אפּ שטארקן אונדזער לאנד.

מיר גייען שטאַלצ אהיין, אהיין וווּ ס'הילכט טראקטערס,
וווּ ריזיקע מאשינעס וועבן העלן גליק, —
קומען מיר אהיין, מיר, פרויען פראָלעטאָרקעס,
מיר גייען ניט צוריק.

1929 יאָר.

באמ קייווער פון קלארע צעטקינ

1

ניט קיין ווינט יאָגנ,
ניט עס רוישנ ביימער,
עס רוישנ דויטע מאכנעס
אינ זאל פון די טאריינענ.

2

קאַלאַנע נאָכ קאַלאַנע
די קעפּ אראָפּגעבויגנ,
מען גייט צום פלאצ צום רויטנ
מיט שטילקייט אין די אויגנ.

3

אונדזער קלארע צעטקינ,
אונדזער בעסטער קעמפער,
האָט אונדז שטומ באגעגנט
און האָט אונדז ניט געענטפערט.

4

איז דער וויי א טיפער,
איז דער וויי א שארפער,
נאָר מע וועט ניט וויינענ,
מע קען ניט און מע דארף ניט.

5

בעסטע פראָלעטאריער
נאָכ דיין טויטן קערפער,
בעסטע פראָלעטאריער
האַסט אינ זיך פארקערפערט.

6

אינ הערצער פון מיליאָנען,
פון טויזנטער מיליאָנען
וועט וואקסן און וועט בליַען
דיין אופריכטיקער נאָמען.

7

דוכט זיך אונדז, דו שלאָפסט נאָר,
וועסט אופכאפן זיך ווידער, —
אפ בערלינער גאסן
גיטטו אינ מערידע...

8

גלוסט זיך צוגלייך נאָענט,
ס'וילט זיך שטיל א וועק טאָג
אונדזער פריינט און קעמפער,
אונדזער קלארע צעטקין.

25 יוני, 1933.

א טאָג אין פעלד

פון מעזשעס פון צעאקערטע אויסגעיעט די גראָזן,
צעוואָרפן איבער פעלדער פעטע סקירדעס מיסט,
זינען מיר שוין זיכער—מיר האָבן ניט אומזיסט
א טאָג אין פעלד געלאָזן.

זינען הענט פארברוינט, ווי פריש געבאקטע ברויטן,
מיר קערן זיכ פון פעלדער—א פרייעכע בריגאדע...
אין קומענדיקן רו־טאָג וועלן מיר אוואדע
ווידעראמאָל אויסיעטן העקטארן פארזייטע.

בריגאדע נאָכ בריגאדע. מע רעדט ניט, נאָר מע טוט שוין.
„פוננאנען א בריגאדע?“—„פון פאריין פון בילדונג!“
מיר זינען אלע גרייט צו אויסיעטן די ווילדקייט,
וואָס האָט זיכ דאָ צעלאָזן די פעלדער צו פארהלושען.

1931 יאָר.

מיר פראָטעסטירן

ס'ווערן בלייב געשיכטעס פון צארישער אַכראנקע,
בלייב די אינקוויזיציע פון מיטלאַטער-צייט,
עס האָבן די טאליאָנים
פון לוצק,
קאראנאָוו,
ווראנעק
געשאַגן היינט רעקאָרד אין ווילדקייט פארשייט.

ס'ווארפט זיך היינט די צייטונג אין מיין האנט מיט פיבער
יעדער וואָרט—א ווייטעק, א זשאלע פון אַ בינ, —
ברידער, קאָמונארן, אויסגעדרייטע גלידער,
דורכן נאָז געגאָסן זוריקן אורין...

ניין, איך קען אין צימער היינט אליין ניט זיצן,
ענג זינען די ווענט מיר, ענג באַ מיר אין שטוב,
ס'דריקן זיך די פויסטן און די ציינער קריצן,
און די פיס, זיי טרעטן הארט אהין—אין קלוב!

ס'האָט זיך הייַנט דער מיטלינג שפּעט באַ אונדז פאַרצויגן,
 נאָר עס האָט די שפּעטקייט קיינעם ניט געארט,
 ברענענדיק און שארף באַ יעדערנ די אויגן,
 און אינ שטאָל געשמידט באַ יעדערנ דאָס האַרץ.

שטעלט זיך אָפּ, טאליאָנים, שטעלט זיך אָפּ, איר הענקער
 ס'שרעקט אונדז ניט דער ווייטעק פון ברודערישן וויי, —
 מיט בלוט פון קאָמונארן וועט איר ניט פארשווענקען
 די שאָ פון איינער אומקום, דעם טאָג פון איינער טויט!

ערשטער מיי

ס'פארקויפן כאוויירימ היינט בלימעלעך רויטע,
קויפ איכ א בלימל, קויפ איכ א צווייטע; —
בלימעלעך קווייטלעך, איר ווארעמט מיין ברוסט,
כ'וואָלט זיך נישט שעמען, וואָלט איך אייך צעקושט.

א טאָג, אָט אזא איז שוין שווער צו פארשווייגן,
ס'רעדט וועגן אימ דעם ארבעטערס שטימ,
ס'ריידן פון אימ אפ די ביימער די צווייגן,
און גרעזעלעך שפראַצן און ריידן פון אימ.

צו מיין ברודער דעם רויטארמייער

ביסט יונגער פון מיר
אם גאנצע צוועלף יאָר,
בינ איך דיר, מיין ברודער, מעקאנע;
איך זע די צוועלף יאָר
אזוי ליכטיק און קלאָר,
אינ לאַנד פון צענומענע צאמען.

ביסט געקומען צו גיין
אינ דער רויטער ארמיי
ניט מיט קיין יאָכ אם דיין פלייצע;
ביסט געקומען א העלד
פון וויסרוסישן פעלד,
א געזונטער, א יונגער, א דרייסטער.

האַסט מיט זיך געבראכט
הענט געגרייטע צומ שלאכט,
א שטאַלענע הארץ קעגן סוינע;
האַסט פארטראָגן אינ פאַלק,
אינ רויטארמיישן פאַלק
דיינע יונגע און קרעפטיקע ביינער.

איבער גאסן איך גיי,
ס'גייט די רויטע ארמיי.
דיינע טריט הער איך אויך דאָרטן קלינגענ;
כאפּ איך אונטער די טריט
ווי דעם ריטם פון ליד,
און ווער אפּ א וויילע אויך יינגער.

ווייל איך אויך גיין אין ריי
מיט דער רויטער ארמיי
און באגריסן די גרעסטע פון וועלט;
באגריסן די זיג
פונעם צעכ און מאשינ,
באגריסן בודיאָנאָווער העלדן.

1931 יאָר.

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

* * *

אינ וועג

מײַנ לײַד איז געוועבט נישט פון טרוימען,
פון פאלשע, פון זיסנקע רייד,
מײַנ לײַד איז אן אופגאנג פון זוימען,
דערנערטע דורך זאפטן פון פרייד.

כ'האָב געשטומט און כ'וואָלט בלײַבן פארשוויגן,
פארגליווערט וואָלט ווערן מײַנ וואָרט,
מײַנ לײַד איז געבאָרן דורך זיגן
פון מײַנ לאנד, מײַנ פארטיי און מײַנ דאָר.

און דערפאר שטראָמט זי שטענדיק אנטקעגן
אונדזער אלעמענס זיגרײַכע היינט,
ווי ס'איז יעטוידער שאָ אונדז א לערער,
ווי ס'איז יעטוידער שאָ אונדז א פריינט.

געווען בין איך איינע פון יענע,
וועלכע האָבן פון גליק נישט געוואסט,
דערפאר איז נאָך איצטער מײַנ פענע
אזוי אַרעם און שוואַך נאָך אין קוגסט.

נאָר נישטאָ איז קיין אָרט היינט פאר טרויער,
איך וויל היינט נישט קוקן צוריק,
ווען ס'פאָדערט דאָס לאנד מאגניטבויען,
ווען ס'פאָדערט דאָס לאנד טעכניק.

דארפ מען די קויכעס פארשטײפן,
איך ווער אפ א האָר נאָכ ניט מיד,
געוויס—ס'וועט מײַן קאַפּ נאָכ באַגרייפן
די קונסט ווי צו בויען א ליד.

און דערווײַל מיט מײַן פרוי מיט מײַן ערשטן
גיי איך ארויס היינט אין וועג—
איך וויל נאָכ דערגרייכען צו ווערט זײַן
באזינגען די העלדישע טעג.

אינהאלט

I

זיט.

7	רופ פון ארבעטער-שלאגלער אינ דער ליטעראטור
9	בויונג
10	מינסק
11	ביוג טאג פונעם פינפֿיגער
12	באברויסקער מעלויכישע ניי-פאבריק

II

15	שטאָלץ פון א מאמענ
17	מאָטיקס מאמע
19	צו די שנייעלעכ
20	★
22	קינדער רוענ
25	א וויג-ליד.

III

29	צומ אכטג מארט
30	באמ קייזער פון קלארא צעטקינ
32	א טאג אינ מעלד.
33	מיר פראָטעסטירג
35	ערשטער מין
36	צו מינג ברודער דעם רויטארמייער
	* * *
41	אינ וועג

